

รายงานการวิจัย

การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัด
นครศรีธรรมราชให้ยั่งยืน

Knowledge Management in Accounting to Develop
Community Enterprise Sustainably in Nakhon Si Thammarat

อรัญญา	จินาชาญ	Arunya	Jinachan
พัชรี	พระสงฆ์	Phatcharee	Prasong
โสพิศพิไล	ทองใส	Sopispilai	Thongsai

คณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2562

การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราชให้ยั่งยืน

อรัญญา จินาชาญ¹, พัชรี พระสงฆ์¹, โสพิศพิไล ทองใส¹
บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.)การจัดทำบัญชีของกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช 2.)ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีกับการจัดการความรู้ทางการบัญชีสู่การปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 324 ราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หมวดบททั่วไป อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ด้านการจัดทำงบการเงิน ด้านการวิเคราะห์รายการค้า หมวดผู้ทำบัญชี ด้านการบันทึกบัญชี ด้านเอกสารด้านการบัญชี หมวดบทลงโทษ และ หมวดการตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวมอยู่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารในองค์กร อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การจัดการความรู้ , บัญชี , วิสาหกิจชุมชน

¹คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

Knowledge Management in Accounting to Develop Community Enterprise Sustainably in Nakhon Si Thammarat.

Arunya Jinachan¹, Phatcharee Prasong¹, Sopispilai Thongsai¹,

Abstract

The objectives of this research are (1) to study the accounting of community enterprise entrepreneur in Nakhon Si Thammarat (2) to study relationship between accounting operating guidelines and knowledge management in accounting lead to practice of community enterprise. The research samples of community enterprise are 324 people. Statistics for data analysis are percentile, mean, standard deviation, and Pearson product-moment correlation coefficient.

The research found that the opinions about accounting operating guidelines, such as accountancy, accounting, Accounting Act, overall is at high level. To consider separately found that the general provisions chapter is at high level, followed by the chapter of person charged with the accounting duty in financial statement and transaction analysis, the chapter of accountants in accounting entry, documents, and accounting, the penalties chapter and the inspection chapter are at medium level. The opinions about knowledge management in accounting, overall is at high level. To consider separately found that the corporate communication is at high level, followed by the knowledge management measurement, the procedure and tools for knowledge management, the management of changes and behaviors, the recognition and reward in trainings and learning are at high level.

Key words: Knowledge management, Account, Community enterprises

---

¹ Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Sivijaya, Thongsong, Nakhonsithammarat.

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์รัฐบาลมีนโยบายในการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงานสร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์บริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 2 ระดับ คือระดับส่วนกลางมีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติเพื่อทำหน้าที่เป็นแกนกลางให้กับระดับส่วนภูมิภาค ระดับส่วนภูมิภาค ได้กำหนดให้จังหวัดต่าง ๆ เป็นศูนย์กลาง เพื่อทำหน้าที่ชี้แจงเผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการแนวคิดปรัชญา “ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ” แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการลงทุนและขยายกิจการของราษฎรในพื้นที่ โดยองค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานอื่นที่ไม่มุ่งหวังกำไรเป็นแรงผลักดันจัดตั้งโรงงานชุมชน สนับสนุนด้านการตลาด ด้านการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ การลงทุนในระยะเริ่มแรก รวมถึงการจัดหาวัตถุดิบ เทคโนโลยีการผลิต เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต ราษฎรในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการผลิต ร่วมลงทุน เป็นเจ้าของธุรกิจชุมชน ให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการลงทุนและเป็นเจ้าของ เพื่อให้การพัฒนามีความยั่งยืน มีกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยกันหลายกลุ่ม มีความหลากหลายด้านผลิตภัณฑ์ แต่หนึ่งในนั้นมีกลุ่มผลิตยานลิเกา กลุ่มผ้าบาติกกลุ่มเครื่องถม เป็นกลุ่มอาชีพที่โดดเด่นอันดับแรกของภาคใต้นับเป็นหนึ่งในงานศิลปหัตถกรรมชั้นเลิศของงานช่างศิลป์ไทย ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างมีรูปแบบวิธีการดำเนินงานของกลุ่มที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังคงต้องพึ่งพิงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก และการลองผิดลองถูก ส่งผลให้กลุ่มไม่มีระบบการจัดการที่ชัดเจน ภาระในการดำเนินงานของกลุ่มส่วนใหญ่จึงตกเป็นหน้าที่ประธานกลุ่มและคณะกรรมการเพียงไม่กี่คน ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้าและไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะด้านการบัญชี พบว่ากลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีการเก็บรวบรวมเอกสารทางการบัญชีหรือเก็บแต่ไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่เป็นระบบ ทำให้เกิดปัญหาในการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกลุ่ม ที่ไม่สามารถตรวจสอบหรืออธิบายได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันภายในกลุ่ม และความน่าเชื่อถือ (กัสม่า กาซ้อน,2555)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในภาคใต้โดยการนำกระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ ในการทำบัญชีให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสะท้อนวิถีการใช้เงินและการเก็บเงินของกลุ่ม และเพื่อให้กลุ่มได้ทราบแนวทางการจัดการการทำบัญชีครัวเรือนและการจัดทำบัญชีของกลุ่มตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้เกิดความโปร่งใสชัดเจน ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและเพื่อแก้ปัญหาความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกลุ่มซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีของกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีกับการจัดการความรู้ทางการบัญชีสู่การปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1,724 ราย (วิสาหกิจชุมชน ปี 2560)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 324 ราย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2561 – กันยายน 2562

สมมติฐานในการวิจัย

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของกลุ่ม
2. เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีรายงานทางการเงินของกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

บัญชี หมายถึง ขั้นตอนของระบบการรวบรวม การวิเคราะห์และการรายงานข้อมูลทางการเงิน

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการโดยชุมชนที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยการผลิตนี้ให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชี
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี 2543
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชี
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชี

ความหมายของการบัญชี ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบัญชีไว้หลาย ความหมาย ดังนี้

การบัญชี (Accounting) คือ ขั้นตอนของระบบการรวบรวม การวิเคราะห์และการรายงานข้อมูลทางการเงิน (Pride, Hughes and Kapoor. 1996 : 534)

การบัญชี (Accounting) คือ ขั้นตอนของระบบการรวบรวม การวิเคราะห์และการรายงานข้อมูลทางการเงิน (Pride, Hughes and Kapoor. 1996 : 534)

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งเรียกย่อว่า ส.บ.ช. (The Institute of Certified Accountants and Auditor of Thailand : ICAAT) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้ การบัญชี (Accounting) หมายถึงศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงินผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่มีสนใจในกิจกรรมของกิจการ

สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Public Accountants : AICPA) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

“ Accounting is the art of recording, classifying and summarizing in a significant manner and in terms of money, transactions and events which are, in part at least, of financial character and interpreting the results thereof.”

จากคำนิยามดังกล่าวการบัญชี หมายถึง ศิลปะของการจดบันทึก การจำแนกให้เป็นหมวดหมู่และการสรุปผลสิ่งสำคัญในรูปตัวเงิน รายการ และเหตุการณ์ต่าง ๆซึ่งเกี่ยวข้องกับทางด้านการเงิน รวมทั้งการแปลความหมายของผลการปฏิบัติดังกล่าวด้วย

การบัญชีมีความหมายที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. การทำบัญชี (Bookkeeping) เป็นหน้าที่ของผู้ทำบัญชี (Bookkeeper) ซึ่งมีขั้นตอนการ ปฏิบัติดังนี้

1.1 การรวบรวม (Collecting) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลหรือรายการค่าที่เกิดขึ้นประจำวัน และหลักฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ เช่น หลักฐานการซื้อเชื่อและขายเชื่อ หลักฐานการรับ และจ่ายเงิน เป็นต้น

1.2 การบันทึก (Recording) หมายถึง การจดบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งให้ถูกต้อง ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปพร้อมกับบันทึกข้อมูลให้อยู่ในรูปของหน่วยเงินตรา

1.3 การจำแนก (Classifying) หมายถึง การนำข้อมูลที่จดบันทึกไว้แล้วมาจำแนกให้เป็นหมวดหมู่ของบัญชีประเภทต่าง ๆ เช่น หมวดสินทรัพย์ หนี้สินส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย

1.4 การสรุปข้อมูล (Summarizing) เป็นการนำข้อมูลที่จำแนกให้เป็นหมวดหมู่ดังกล่าว มาแล้วมาสรุปเป็นรายงานทางการเงิน (Accounting report) ซึ่งแสดงถึงผลการดำเนินงานและฐานะ การเงินของธุรกิจตลอดจนการได้มาและใช้ไปของเงินสดในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง

2. การให้ข้อมูลทางการเงิน เพื่อประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายบริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ตัวแทนรัฐบาล นักลงทุน เป็นต้นนอกจากนี้ ข้อมูลทางการเงินยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางการเงินการจัดทำงบประมาณ การปรับปรุงระบบบัญชี เป็นต้น

ความหมายของการทำบัญชี ในหลักการบัญชี การบัญชีและการทำบัญชียังมีความหมายแตกต่างกัน ซึ่งการทำบัญชียัง มี ผู้กล่าวไว้ดังนี้ Sidney Davidson และ Roman L.Weil (Davidson and Weil 1977 : vii) กล่าวว่า “การทำบัญชี” คือ ระบบการให้ข้อมูลโดยเป็นระบบข้อมูล ซึ่งออกแบบขึ้นเฉพาะ เพื่อสื่อความหมายทางเศรษฐกิจ อย่างมีคุณค่าขององค์การธุรกิจต่าง ๆ หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ของหน่วยงาน สวัสดิ พุ่มภักดี (2537 : 4) กล่าวว่า “การทำบัญชี ได้แก่ การจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงิน หรือ สิ่งของที่กำหนด มูลค่าเป็นเงินไว้เป็นหลักฐาน โดยจัดแยกไว้เป็นประเภทต่าง ๆ เพื่อให้แสดงผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ตลอดจนการ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานนั้น ๆ

ธนชัย ยมจินดา (2532 : 10) กล่าวว่า “ การทำบัญชี เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบัญชี กล่าวคือเป็นงานประจำที่เกี่ยวข้องกับ การบันทึกและรวบรวมข้อมูลประจำวัน เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินต่าง ๆ ต่อไปได้”

พจนานุกรม สำหรับนักบัญชีของ Kohler กล่าวใน การบัญชีเบื้องต้นของ ธรรมบุญ อัดคพานิช , พยอม สิงห์เสนห์ (2524 : 1) ว่า “ การทำบัญชี เป็นวิธีการวิเคราะห์ จัดประเภท และบันทึก รายการ โดยมีแผนที่ได้จัดวางไว้ เพื่อความเป็นระเบียบในการดำเนินกิจการ สามารถแสดงฐานะ การเงิน และผลการดำเนินงานของการประกอบการได้ ”

การทำบัญชี เป็นการรวบรวมข้อมูล แล้วนำไปจดบันทึกรายการธุรกิจที่เกิดขึ้นตามลำดับ เหตุการณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลจัดทำงบการเงินและรายงานประจำของผู้มีหน้าที่ทำบัญชี

ดังนั้น การบัญชี (Accounting) และการทำบัญชี (Book – Keeping) จึงแตกต่างกัน กล่าวคือ

การบัญชี เป็นวิชาการเกี่ยวกับการใช้ความคิดในการวางระบบบัญชี เพื่อให้ผู้ทำบัญชีที่มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลและทำรายงานประจำ ตามกฎและระเบียบปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ต้องจัดวางและ ประเมินผลระบบควบคุมภายใน วิเคราะห์ตีความข้อมูล ใช้ข้อมูลสถิติตัดสินใจวางแผนงานในอนาคตของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานการ บัญชี เรียกว่า “ Accountant ”

การทำบัญชี เป็นงานประจำที่จำเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบัญชีซึ่งมีหน้าที่รวบรวมข้อมูล บันทึก รายการค้า

จัดทำงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับงานประจำ ตามกฎและระเบียบวิธีปฏิบัติที่วางไว้ ผู้ทำบัญชีจึง เรียกว่า “ Book - Keeper ”

ความสำคัญของการบัญชี

ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจ ได้แก่ ผู้ประกอบการ ผู้ลงทุน ผู้ดำเนินการต้อง ควบคุม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของสินทรัพย์เพื่อนำมาลงทุนและหาแหล่งเงินทุนอื่นจากการกู้ยืมหาก เงินทุนไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ลงทุนจำเป็นต้องทราบถึงสภาพกิจการว่า มีสินทรัพย์ หนี้สินประเภทใดอยู่บ้าง และฐานะการเงินของกิจการเป็นอย่างไรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารงานจะแสดงความสามารถในการ บริหารกิจการ ประเมินได้จากผลการดำเนินงานของธุรกิจทำให้มีกำไรมาก หรือน้อย แหล่งข้อมูลที่จะบอก ได้คือ การทำบัญชี และแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าและการเจริญเติบโตของธุรกิจโดยการสื่อสารข้อมูล ความหมายทางด้าน การเงินของธุรกิจต่อสาธารณชน

วัตถุประสงค์ของการทำบัญชี

ธุรกิจในปัจจุบันนี้ มีการแข่งขันกันมาก จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางการเงิน ทั้งภายนอก และ ภายในองค์กรในการตัดสินใจการทำบัญชีจึงมีความสำคัญต้องจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อจัดบันทึกรายการทางการเงินเรียงตามลำดับเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบและค้นหา ภายหลัง ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงฐานะการเงินของกิจการ

2. เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการประกอบธุรกิจ การบัญชีจะเป็นระบบใช้หลักฐาน เอกสาร บันทึก บัญชี มีการตรวจสอบ ไม่ซ้ำซ้อน มีการกระหนาบยอด มีการคุมยอดบัญชีต่าง ๆ ตรวจสอบเช็ค ด้วยตนเองได้โดยการกระหนาบยอดสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา หากพบข้อผิดพลาดสามารถแก้ไขได้ ทันที

3. เพื่อจำแนก จัดประเภทของรายการค้าไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการจัดทำงบการเงินและการอ้างอิงรายการ

4. เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ว่ามีกำไรหรือขาดทุน โดยจัดทำงบกำไรขาดทุนขึ้นซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการจัดสรรกำไรแก่ผู้ถือหุ้นและใช้เป็นหลักฐานประกอบ แบบแสดงรายการภาษีเงินได้ของธุรกิจ

5. เพื่อให้ทราบฐานะการเงินของกิจการอย่างถูกต้องเชื่อถือได้โดยการแสดงในรูปแบบ งบดุลและสามารถนำไปใช้ประกอบในการเสนอโครงการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินทำให้ทราบสภาพคล่องของกิจการในการวางแผนธุรกิจในอนาคต

6. เพื่อเป็นการควบคุมรักษาสินทรัพย์ของกิจการโดยการจดบันทึกการได้มาซึ่งสินทรัพย์ และลงทะเบียนคุมจำนวน /ราคา / วัน-เวลา/ เพื่อคำนวณค่าเสื่อมทำให้ทราบอายุการใช้งานของสินทรัพย์ และต้นเงินทุนสำรองไว้ซื้อสินทรัพย์ เมื่อหมดอายุการใช้งานได้

7. เพื่อเป็นข้อมูล – สถิติ สำหรับฝ่ายบริหารในการดำเนินงานของกิจการ

8. เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลภายนอก เช่น เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน

3. กระบวนการจัดการความรู้ (Process)

กระบวนการจัดการความรู้ เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาของความรู้หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน

การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เป็นการพิจารณาว่าองค์กรเรามีพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมายอะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราต้องใช้อะไร ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด และอยู่ที่ใคร

การสร้างและการแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation & Acquisition) เช่นการสร้าง ความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษาความรู้เก่า กำจัดความรู้ที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว

การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification & Refinement) เช่นการปรับปรุงเอกสารให้เป็นรูปแบบมาตรฐาน ใช้ภาษาในการสื่อสารเป็นภาษาเดียวกัน ประปรุงเนื้อหาความรู้ให้

การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Dissemination & Access) เป็นการทำให้ผู้ใช้เข้าถึงความรู้อย่างเป็นระบบได้ง่ายและสะดวกขึ้น การกระจายความรู้ให้ผู้อื่นทางช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) เป็นการนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น ในกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ คลังความรู้ หรือในกรณีเป็น Tacit Knowledge อาจทำเป็นระบบทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่ม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

การเรียนรู้และการนำไปใช้งาน (Learning & Utilization) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการความรู้ เป็นการที่บุคคลเกิดการเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน และหมุนเวียนไปอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดทำบัญชี

ในการดำเนินงานของธุรกิจจะเริ่มต้นทางด้านการจัดหาเงิน ซึ่งนำไปสู่การลงทุนเพื่อการดำเนินงานของธุรกิจองค์การธุรกิจองค์การธุรกิจอาจดำเนินงานเพื่อหวังผลกำไรหรือไม่หวังผลกำไร โดยมีกิจกรรมพื้นฐานทางธุรกิจ 3 ประเภทธุรกิจ คือ กิจกรรมการจัดหาเงิน กิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการดำเนินงาน ซึ่งมีการบัญชีเป็นเครื่องมือ (หลักการพื้นฐาน.mmm.129jump.com/.../dmdocuments. 2554)

1. กิจกรรมจัดหาเงิน (Financing activities) คือ กิจกรรมในการจัดหาเงินทุนเริ่มต้นของธุรกิจ และการจัดหาเงินทุนเพื่อนำไปใช้ในการขยายดำเนินงานในอนาคตด้วย การที่จะทราบถึงฐานะการเงินของธุรกิจได้ต้องใช้อุปกรณ์บัญชี เพื่อจะได้ทราบข้อมูลทางการเงินบัญชี และข้อมูลการเงินต่อไป

2. กิจกรรมการลงทุน (Investing activities) คือกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์เพื่อใช้ในการดำเนินงานของธุรกิจ และธุรกิจจะต้องพิจารณาผลตอบแทนที่จะได้รับกลับคืนมาจากการลงทุน จึงจำเป็นต้องพิจารณาจากข้อมูลทางการเงินบัญชี

3. กิจกรรมการดำเนินงาน (Operating activities) คือ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการขายสินค้าและบริการในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการด้านการเงิน นั้นหมายความว่าต้องมีรายได้จากการดำเนินงานเพียงพอที่จะหักกับค่าใช้จ่ายธุรกิจจะทราบข้อมูลดังกล่าว ได้ก็ต่อเมื่อใช้เครื่องมือที่สำคัญคือบัญชี การบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญของกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการเงินเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินทุกประเภทในการนำไปตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจทางด้านต่าง ๆ ของแต่ละกิจกรรมทางธุรกิจ

ความหมายของการบัญชี (Accounting's meaning)

การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการจัดบันทึกรายการหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินในรูปแบบของเงินตรา การจัดจำแนกหมวดหมู่ของรายการที่บันทึก สรุปผล และการวิเคราะห์ความหมายของรายการที่ได้จัดบันทึกไว้โดยจัดทำในรูปแบบของรายงานการเงิน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัลยา ปรีชา, 2558)

การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบของตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือการให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลภายนอกหลายฝ่าย และผู้สนใจในกิจกรรมของกิจการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชจรี พิเชฐกุล, 2557)

การบัญชี หมายถึง กระบวนการของการระบุ การวัดมูลค่า และการสื่อสารข้อมูลหรือสารสนเทศทางเศรษฐกิจเพื่อให้ผู้ใช้สารสนเทศนั้นมีดุลยพินิจและตัดสินใจ (สมาคมการบัญชีสหรัฐอเมริกา : The American Accounting Association)

การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการจัดบันทึก การจัดประเภท และการสรุปในลักษณะที่มีนัยสำคัญและในรูปของจำนวนเงินของรายการและเหตุการณ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของลักษณะทางการเงินและการแปลความหมายของผลลัพธ์ดังกล่าว (คณะกรรมการศัพท์บัญชีของสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา The Committee on Accounting Terminology of the American Institute of Certified Public Accountants)

สรุปการบัญชี หมายถึง การจัดบันทึกเหตุการณ์หรือรายการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการภายในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปและจัดทำรายงานทางการเงินเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles : GAAP)

หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หมายถึง แนวปฏิบัติทางการบัญชีที่นักบัญชีส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันและใช้เป็นแนวทางในการบันทึกบัญชีและวัดมูลค่าเหตุการณ์หรือรายการทางเศรษฐกิจของกิจการว่าจะบันทึกบัญชีเมื่อไหร่และบันทึกด้วยมูลค่าเท่าใด รวมถึงแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินว่าควรเปิดเผยอย่างไรเพื่อให้ข้อมูลนั้นมี

ประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปอาจประกอบด้วย ประเพณีนิยม (Conventions) กฎ ข้อบังคับ (Rules) และ วิธีปฏิบัติ (Procedures) ที่จำเป็นเพื่อกำหนดว่าสิ่งใดเป็นแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรอง

หลักการบันทึกบัญชีที่ใช้การในปัจจุบันใช้การบันทึกบัญชีด้วยระบบบัญชีคู่ (Double-Entry System) ซึ่งระบบบัญชีคู่ หมายถึง ระบบการบันทึกบัญชีที่ได้จากการวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นที่มีผลกระทบทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่ายของกิจการมีการเปลี่ยนแปลง และทำการบันทึกบัญชีรายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นอย่างน้อย 2 รายการบัญชีเสมอ กล่าวคือหากบัญชีหนึ่งถูกระทบหรือบันทึกบัญชีทางด้านเดบิต อีกรายการบัญชีหนึ่งจะถูกระทบหรือบันทึกบัญชีทางด้านเครดิตเสมอด้วยมูลค่าหรือจำนวนเงินที่เท่ากัน ดังนั้นจึงทำให้จำนวนเงินรวมขององค์ประกอบของงบการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่ายที่แสดงไว้ในงบการเงินนั้นเป็นไปตามสมการบัญชีดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงสมการทางการบัญชี

กระบวนการทางบัญชี (The Accounting Process)

จากความหมายของการบัญชีข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบัญชีเป็นกระบวนการตั้งแต่การบันทึกข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการจัดทำรายงานทางการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจกิจกรรมทางการบัญชีในแต่ละขั้นตอนมากขึ้นจึงขอแบ่งกิจกรรมทางการบัญชีออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการทางบัญชี

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์รายการค้า

การวิเคราะห์รายการค้าโดยการประเมินเอกสารหลักฐานทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบสำคัญรับเงิน ใบสำคัญจ่ายเงิน และใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งเอกสารจากภายในหรือเอกสารจากภายนอกกิจการที่นำมาแนบเป็นหลักฐาน ว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่ายของกิจการในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีหรือไม่ ซึ่งในขั้นตอนของการวิเคราะห์รายการค้านี้เป็นการกำหนดว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นจะทำการบันทึกในชื่อบัญชีอะไรบ้างด้วยจำนวนเงินเท่าใดทั้งทางด้านเดบิตและทางด้านเครดิต

ขั้นตอนที่ 2 การจดบันทึก (Recording)

การบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นลงในสมุดบัญชีขั้นต้น ได้แก่ สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันรับเงิน สมุดรายวันจ่ายเงิน สมุดรายวันซื้อ และสมุดรายวันขาย เป็นต้น หรือในปัจจุบันในหลายกิจการอาจมีการประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเรียกว่าโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ช่วยในการจดบันทึกบัญชีเพื่อความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น อาทิ โปรแกรม Express เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การจัดหมวดหมู่ (Classifying)

การจัดหมวดหมู่เป็นการแบ่งรายการออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปผลและการจัดทำรายงานทางการเงิน (Summarizing and Financial Reporting)

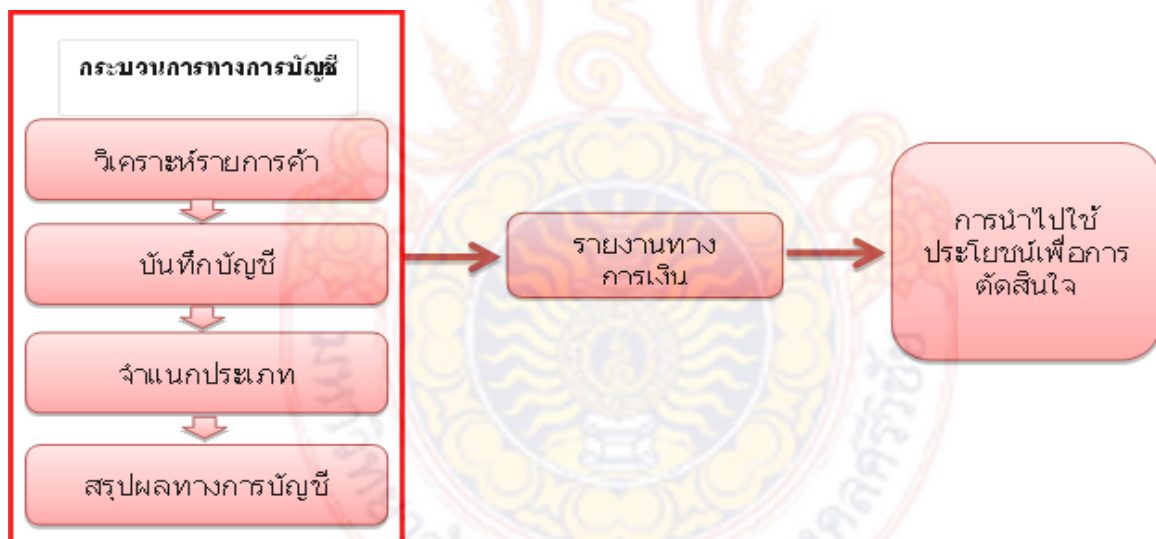
เมื่อกิจการมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องและระหว่างการดำเนินงานของกิจการนั้นหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และการเปลี่ยนแปลงในฐานะการเงินของกิจการ ดังนั้นทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีหรืองวดบัญชี (Accounting Period) ซึ่งปกติอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง กิจการจะมีการจัดทำรายงานทางการเงินขึ้นทั้งในรูปแบบของงบการเงินและรายงานทางการเงินอื่นตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ข้อมูล แต่ทั้งนี้ในการจัดทำรายงานทางการเงินนั้นกิจการ

จะต้องมีการจัดทำงบทดลอง (Trial Balance) ขึ้นมาก่อนเพื่อสรุปยอดคงเหลือของแต่ละรายการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา แล้วจึงนำข้อมูลดังกล่าวจากงบทดลองมาจัดทำรายงานทางการเงินต่อไป เช่น งบกำไรขาดทุน/งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงฐานะการเงิน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 การนำไปใช้ประโยชน์ (Interpreting)

เป็นการแสดงถึงความสำคัญของข้อมูลทั้งหลายในรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจ การแปลความหมายนี้ บางครั้งจะรวมไปถึงการวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์ และการใช้อัตราส่วนเพื่อช่วยในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลความสัมพันธ์ของการบัญชีกับรายงานทางการเงิน ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ให้ความหมายของการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting) ไว้ในคำนิยามศัพท์บัญชีว่า “การรายงานทางการเงิน หมายถึง กระบวนการสื่อสารข้อมูลทางการเงินซึ่งได้มาจากระบบบัญชีโดยมีงบการเงินเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรายงานทางการเงิน ทั้งนี้อาจอยู่ในรูปแบบของรายงานประจำปี หนังสือชี้ชวนเอกสารการแจ้งข่าวหรือการพยากรณ์” และหากสารสนเทศทางการบัญชีที่สำคัญ ที่เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลภายใต้กระบวนการทางการบัญชี เราเรียกว่า “รายงานทางการเงิน” ซึ่งกิจการใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารข้อมูลทางการเงินของกิจการให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกกิจการ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อไป ดังนั้นรายงานทางการเงินจึงถือเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการทางการบัญชี ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบัญชีกับรายงานทางการเงิน

จากภาพที่ 4 จะเห็นได้ว่ารายงานทางการเงินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ งบการเงิน และรายงานการเงินอื่น ซึ่งรายงานทางการเงินทั้ง 2 ประเภทนี้มีความแตกต่างกันตรงที่หลักเกณฑ์ในการจัดทำและนำเสนอ กล่าวคือการจัดทำงบการเงินนั้นกิจการจะต้องนำเสนอตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ส่วนรายงานการเงินอื่นกิจการไม่ต้องจัดทำและนำเสนอตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน การจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี 2543

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้คุณภาพของการจัดทำบัญชีของภาคธุรกิจมีมาตรฐานยิ่งขึ้น และกิจการมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลในรายงานทางการเงินมากขึ้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมบทบาทของนักบัญชีให้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องเพื่อเป็นการลดภาระของภาคเอกชนลง โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้สำนักงานกลางบัญชี หมายถึง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และมอบอำนาจให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีอำนาจในการจัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ โดยขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางบัญชี และกำหนดให้มีสารวัตรบัญชีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กล่าวถึงประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้แบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ทำบัญชีไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หมายถึง ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีและงบการเงินสำหรับการประกอบธุรกิจของตนโดยถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประเภทของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ประกอบด้วย

1.1.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

1.1.2 บริษัทจำกัด

1.1.3 บริษัทมหาชนจำกัด

1.1.4 นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

1.1.5 กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

กรณีที่มีผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกัน ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในส่วนนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและกรณีที่มีผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเป็นกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของกิจการนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

1.2 ผู้ทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของกิจการ ซึ่งผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม กล่าวคือผู้ทำบัญชีอาจเป็นพนักงานบัญชีของกิจการหรือผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระหรือสำนักงานบัญชีที่ให้บริการรับทำบัญชีก็ได้ แต่ทั้งนี้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่เป็นผู้มีความสามารถตามที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

2. มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

3. ไม่เคยต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

4. มีความรู้ด้านการศึกษา ดังต่อไปนี้

4.1. ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท

และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

4.2. ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

4.2.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่รายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดในข้อ 4.1

4.2.2 บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

4.2.3 นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

4.2.4 กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

4.2.5 ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ เครดิตฟองซิแอร์ ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย

4.2.6 ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน 2 วันเริ่มทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชีดังต่อไปนี้

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	วันเริ่มทำบัญชี
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน	วันที่ได้รับการจดทะเบียน เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
บริษัท จำกัด	
บริษัทมหาชน จำกัด	
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย	วันที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย
กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร	วันที่ได้เริ่มต้นประกอบกิจการ

ตารางที่ 1 แสดงวันเริ่มทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

3. การจัดทำบัญชี

ในการจัดทำบัญชีผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงิน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและจัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งมาตรฐานการบัญชีหมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมาย ซึ่งการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

3.1 ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดทำให้ครบถ้วนตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งต้องจัดทำบัญชีดังต่อไปนี้

3.1.1 บัญชีรายวัน

1. บัญชีเงินสดให้มีรายละเอียดการได้มาหรือจ่ายไปซึ่งเงินสด เงินในธนาคาร แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือบัญชีรายวันชนิดหนึ่งชนิดใดแล้วจะลงรายการรับหรือจ่ายเงินประเภทเดียวกันเป็นยอดรวมก็ได้

2. บัญชีธนาคาร แยกเป็นแต่ละเลขที่บัญชีธนาคารให้มีรายละเอียดการได้มาหรือจ่ายไปซึ่งเงินสด เงินในธนาคาร แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือบัญชีรายวันชนิดหนึ่งชนิดใดแล้วจะลงรายการรับหรือจ่ายเงินประเภทเดียวกันเป็นยอดรวมก็ได้

3. บัญชีรายวันชื่อให้มีรายละเอียด ชนิด ประเภท จำนวน และราคาของสินค้าหรือบริการที่ซื้อขาย แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือทะเบียนใดแล้วจะลงรายการซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการนั้นเป็นยอดรวมก็ได้

4. บัญชีรายวันขายให้มีรายละเอียด ชนิด ประเภท จำนวน และราคาของสินค้าหรือบริการที่ซื้อขาย แต่ถ้ามีรายละเอียดดังกล่าวในเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือทะเบียนใดแล้วจะลงรายการซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการนั้นเป็นยอดรวมก็ได้

5. บัญชีรายวันทั่วไปให้มีคำอธิบายรายการบัญชี

3.1.1 บัญชีแยกประเภท

1. บัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนให้มีรายละเอียดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนโดยให้อำนาจชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

2. บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายให้มีรายละเอียดที่มาแห่งรายได้หรือค่าใช้จ่ายโดยอำนาจชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

3. บัญชีแยกประเภทลูกหนี้ให้มีชื่อลูกหนี้ การแสดงรายการบัญชีให้มีรายละเอียดการก่อหนี้หรือระงับหนี้การลงรายการดังกล่าวให้อำนาจชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

4. บัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้ให้มีชื่อเจ้าหนี้การแสดงรายการบัญชีให้มีรายละเอียดการก่อหนี้หรือระงับหนี้การลงรายการดังกล่าวให้อำนาจชนิดของบัญชีและหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิงด้วย

3.1.2 บัญชีสินค้าให้มีชื่อ ชนิด จำนวน หน่วยนับ รายละเอียดการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและจำนวนสินค้านั้น

3.1.3 บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภทอื่น และบัญชีแยกประเภทย่อยตามความจำเป็นแก่การทำบัญชีของธุรกิจ

3.2 ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชีแต่ละชนิด จะต้องมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

3.2.1 ปกหน้าของสมุดบัญชี

ปกด้านหน้าของสมุดบัญชีหรือแผ่นหน้าของบัญชีกรณีบัญชีเป็นแผ่น ต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

ชื่อของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ใช่นิติบุคคลจะใช้ชื่อทางการค้าก็ได้ชนิดของบัญชี ลำดับเล่มแต่ละชนิดให้ใช้ตัวเลขไทยหรืออารบิก ถ้าบัญชีแต่ละชนิดมีมากกว่าหนึ่งเล่ม ต้องเรียงลำดับเล่มต่อเนื่องกัน

3.2.2 บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และบัญชีสินค้า

ต้องมีข้อความและรายละเอียดในบัญชี ดังต่อไปนี้

1. ชื่อบัญชี วัน เดือน ปี เลขที่ของเอกสารประกอบการลงบัญชี หรือหน้าบัญชีหรือรหัสที่อ้างอิง รายการบัญชี และจำนวนเงิน

2. หน้าบัญชีต้องมีตัวเลขไทยหรืออารบิกเรียงลำดับทุกหน้า

3. รายการในบัญชีที่เป็นจำนวนเงินต้องเป็นหน่วยเงินตราไทย เว้นแต่ในกรณีที่มีมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้แสดงเป็นหน่วยเงินตราสกุลอื่นได้ จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีก็ได้

3.3 ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี

กำหนดระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีให้แล้วเสร็จไว้ ดังต่อไปนี้

3.3.1 บัญชีรายวัน ภายใน 15 วันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น

3.3.2 บัญชีแยกประเภทต้องผ่านรายการจากบัญชีรายวันภายใน 15 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

3.3.3 บัญชีสินค้าภายใน 15 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้นในกรณีบัญชีแยกประเภทและบัญชีสินค้าต้องมีการลงรายการยอดคงเหลือต้องลงรายการยอดคงเหลือให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันปิดบัญชี

3.4 เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ได้แก่ บันทึกรับฝาก หนังสือ หรือเอกสารใด ๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลงรายการในบัญชี ซึ่งแยกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.4.1 เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

3.4.2 เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก (เอกสารประเภทนี้จะต้องมีสำเนาเก็บไว้อย่างน้อย ๑ ฉบับ)

3.4.3 เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

3.5 รายการที่ต้องมีในเอกสารประกอบการลงบัญชี

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีทุกประเภทต้องมีรายการดังต่อไปนี้

3.5.1 ชื่อของผู้จัดทำเอกสารซึ่งอาจใช้ชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจของผู้จัดทำเอกสารก็ได้

3.5.2 ชื่อของเอกสาร

3.5.3 เลขที่ของเอกสาร และเล่มที่ (ถ้ามี)

3.5.4 วันเดือน ปี ที่ออกเอกสาร

3.5.5 จำนวนเงินรวม

และต้องมีรายการเพิ่มเติมตามแต่ประเภทของเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ดังต่อไปนี้

1. กรณีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก

1.1 กรณีที่เป็นเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานในการรับเงิน รับฝากเงินรับชำระเงินหรือตัวเงิน ต้องมีรายการต่อไปนี้

1.1.1 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของกิจการที่จัดทำเอกสาร

1.1.2 สถานที่ตั้งของกิจการที่จัดทำเอกสาร

1.1.3 รายละเอียดเกี่ยวกับการรับเงินหรือตัวเงิน

1.1.4 ชื่อ ชนิด จำนวน หน่วยนับราคาต่อหน่วย และราคารวมของสินค้าหรือบริการ

แต่ละรายการ

1.1.5 ลายมือชื่อของผู้รับเงินหรือตัวเงินเว้นแต่เป็นเอกสารที่จัดทำและส่งมอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน

1.2 กรณีที่เป็นเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานในการจำหน่าย จ่ายโอนส่งมอบสินค้าหรือบริการโดยยังมิได้มีการชำระเงินหรือตัวเงินต้องมีรายการต่อไปนี้

1.2.1 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของกิจการที่จัดทำเอกสาร

1.2.2 สถานที่ตั้งของกิจการที่จัดทำเอกสาร

1.2.3 ชื่อ ชนิด จำนวน หน่วยนับ ราคาต่อหน่วยและราคารวมของสินค้าหรือบริการ

แต่ละรายการ

1.2.4 ชื่อหรือชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและที่อยู่ของผู้ซื้อหรือผู้รับสินค้าหรือ

ผู้รับบริการ

1.2.5 ลายมือชื่อผู้จัดทำเอกสาร

1.2.6 ลายมือชื่อผู้รับสินค้าหรือผู้รับบริการ

2. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเองต้องมีรายการต่อไปนี้

2.1 คำอธิบายรายการ

2.2 วิธีการและการคำนวณต่าง ๆ (ถ้ามี)

2.3 ลายมือชื่อของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อนุมัติรายการ

ซึ่งเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอกต้องมีสำเนาเก็บไว้อย่างน้อย 1 ฉบับ

3.6 การลงรายการบัญชี

การลงรายการในบัญชีรายวันและบัญชีสินค้า จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีทุกรายการและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีนั้น ต้องสามารถแสดงความถูกต้องครบถ้วนของรายการบัญชีตามความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับได้

2. การใช้เอกสารประกอบการลงบัญชีต้องใช้เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอกหรือเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอกแล้วแต่กรณีก่อน เว้นแต่ไม่มีเอกสารดังกล่าวจึงให้ใช้เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

4. การปิดบัญชีและจัดทำงบการเงิน

4.1 การปิดบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีในรอบ 12 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน เว้นแต่

1. เมื่อได้รับอนุญาตจากสภารัตริย์ใหญ่บัญชีหรือสภารัตริย์บัญชีให้เปลี่ยนรอบปีบัญชีแล้วอาจปิดบัญชีก่อนครบรอบ 12 เดือนได้

2. ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกันให้ปิดบัญชีพร้อมกับสำนักงานใหญ่

4.2 การจัดทำงบการเงิน

ตามคำนิยามในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดว่า “งบการเงิน หมายถึง รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน”

4.3 การตรวจสอบงบการเงิน

งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุน สิทธิทรัพย์

และรายได้ ทุกรายการไม่เกินจำนวนที่กำหนด กล่าวคือ ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

ความหมาย วิสาหกิจชุมชน (SMCEหรือsmall and micro community enterprise)

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรืออื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของ ครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

สรุปคือ การประกอบการเพื่อการจัดการ “ทุนของชุมชน” อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งพาตนเอง “ทุนของชุมชน” ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทาง วัฒนธรรม ทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่เป็นน้องไว้ใจกัน)

ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากรทุน แรงงานในชุมชนเป็นหลัก
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
4. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสากล
5. มีการดำเนินแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หมายถึง คณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม อย่ างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

แนวทางการส่งเสริมและดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

1. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง โดยการร่วมคิด ร่วมทำร่วม รับผิดชอบในการพัฒนา แก้ไขปัญหา สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

1.1 ส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรในชุมชน โดยอาศัยกลุ่มแกนวิทยากรกระบวนการ จากทุกส่วน จัดให้มีเวทีสร้างความเข้าใจ เรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมกลุ่มร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ควบคุม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ความต้องการและสามารถปฏิบัติเป็นอาชีพได้

1.2 ค้นหาศักยภาพของชุมชนโดยชุมชน เพื่อจัดทำแผนที่ตั้งของถิ่นฐาน แสดงแหล่งทุน ทางสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากร ควบคุมกับการสร้างฐานข้อมูลและจัดทำตัวชี้ วัดการพัฒนาเพื่อ ติดตามผลการดำเนินงานของชุมชน

1.3 สนับสนุนให้ชุมชนจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม โดยนำศักยภาพปัญหาของชุมชน อย่างมีส่วนร่วม โดยนำศักยภาพปัญหาของชุมชนมาวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมดำเนินงานตาม ความสามารถของชุมชนที่พึ่งพาทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลักและเสริมหนุนด้วยทรัพยากรจากแหล่งภายนอก ในส่วนที่เกินความสามารถของชุมชน

1.4 จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นร่วมกัน จากการศึกษา ประเมินผล การพัฒนา โดยชุมชนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสรุปบทเรียน และปรับระบบข้อมูลพื้นฐาน และตัวชี้ วัดการพัฒนาของชุมชนให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ

2. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งพึ่งพาตนเองและสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจโดยรวมการสร้างมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบทาง การเกษตร โดยส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเกษตรทั้งด้านอาหารและไม่ใช่อาหาร การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการเกษตร ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและความต้องการของท้องถิ่น พร้อมทั้ง สนับสนุนเครื่องมือและ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและ ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ

3. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรชุมชน

3.1 เพิ่มขีดความสามารถ ทักษะของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในชุมชน ให้ สามารถเป็นผู้ประกอบการได้ สามารถตัดสินใจและวางแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับการตลาด การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การจัดการ การใช้ระบบข้อมูลข่าวสารด้านการผลิต ราคาสินค้า และหลักการตลาด เป็น เครื่องมือในการทำ ธุรกิจ รวมทั้งการแปรรูปสินค้า

3.2 สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าของชุมชนยังแหล่งและสถานที่ต่าง ๆ ให้ไปสู่ผู้บริโภค อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการกระจายสินค้าของชุมชนออกสู่ตลาดภายนอก และสร้างรายได้เพิ่มให้กับชุมชน

3.3 ปรับปรุงตลาดสินค้าเกษตรทุกระดับให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเพิ่มมูลค่าและ ลด ต้นทุนการผลิตอย่างเพียงพอสามารถสร้างกลไกการเชื่อมโยงระหว่างตลาดกับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและ ระดับประเทศให้มีความสามารถในการกระจายผลผลิตไปยังผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนที่ได้รับซื้อสินค้าเกษตรชุมชนในการขยายสู่ทาง การตลาดไปยังต่างประเทศ เพื่อกระจายสินค้าเกษตรส่งออกไทยที่มีศักยภาพสูงให้กว้างขวางและลด ผลกระทบจากการพึ่งพิงตลาดหลัก

3.5 สร้างเครื่องหมายสินค้าของท้องถิ่นให้เป็นสัญลักษณ์ของชุมชน

3.6 ส่งเสริมการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดหาและเป็นช่องทางการตลาดในการ กระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

4. สนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจชุมชนโดยส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เศรษฐกิจ ชุมชนจัดทำข้อมูลสินค้าเกษตรชุมชน สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ พื้นบ้านที่เป็น การนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาที่มีอยู่ โดยให้ชุมชนสามารถบริหาร จัดการได้ด้วยตนเองตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด

5. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเพิ่มการจ้างงานและการกระจายรายได้สู่ ชุมชน

5.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนา กิจกรรม การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ชุมชนการเกษตร และ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีบนพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นการพัฒนาการเกษตรชุมชน อย่าง ยั่งยืน

5.2 ส่งเสริมบทบาทชุมชนและองค์กรชุมชนในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวการเกษตรอย่างครบวงจร ทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบำรุงรักษา และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน โดรนธรมรงค์สร้าง จิตสำนึก เสริม

ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการพัฒนาสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านและการให้บริการในท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับธุรกิจ การท่องเที่ยว

5.3 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลในด้านการผลิต การตลาด เครือข่าย และการบริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชน เพื่อบริการเผยแพร่และแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป

5.4 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนให้ดำเนินกิจกรรม คำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

6. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลในด้านการผลิต การตลาด เครือข่าย และการบริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชน เพื่อบริการเผยแพร่และแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป

7. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนให้ดำเนินกิจกรรม คำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชนต่อเกษตรกร

1. การรวมตัวกันของเกษตรกรในการประกอบธุรกิจในระดับชุมชน มีความมั่นคงได้รับการรับรองตามกฎหมาย

2. การส่งเสริมความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาความสามารถในการจัดการ ตรงตามความต้องการที่แท้จริง

3. ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ มีความพร้อมที่จะพัฒนาสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชี

การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ จากการทบทวนวรรณกรรมได้มีผู้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม (Participation) ไว้หลากหลายต่างแง่มุมกัน อาจมีความหมายกว้างและแตกต่างกันไปแล้ว แต่ เป้าหมายหลักและลักษณะงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

Oakley (1989) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการทางสังคมซึ่งประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจของกลุ่มที่มีความต้องการร่วมกันภายในพื้นที่เดียวกัน โดยจะมีการตัดสินใจในการปฏิบัติร่วมกันรวมถึงการกำหนดความต้องการ การมีภาวะผู้นำการจ้องค์กร การระดมทรัพยากร และการจัดการร่วมกัน การแบ่งปันผลประโยชน์และการได้รับผลประโยชน์

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2547. หน้า 281) สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมจากแนวคิดของ นักวิชาการหลาย ๆ ท่าน แล้วนำมาสรุป ประเด็นสำคัญของแต่ละความหมายได้ว่า คำว่ามีส่วนร่วม ทางส่งเสริมการเกษตรที่เน้นถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทางส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เกษตรกร แม่บ้าน เกษตรกร เยาวชนเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้น มีประเด็นสำคัญที่เหมือนกันและ แตกต่างกันอยู่หลายประการ ดังนี้

1. เป็นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตรมีโอกาสในการร่วมคิด ตัดสินใจเลือกแนวทางในการพัฒนาซึ่งจะมีผลทำให้เกิดการสร้างพลังอำนาจให้เกิด ขึ้นกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้

2. เป็นการที่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ

3. เป็นการทำให้เกิดความเสมอภาพหรือเท่าเทียมกันในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตรโดยทำให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทุกคนมีส่วนในการคิดค้นปัญหาของตนเองและ กลุ่มชุมชน

4. เป็นการที่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในงานส่งเสริมการเกษตรได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถ ของตนเองในการคิดริเริ่ม การจัดการ การควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มี อยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี

5. เป็นการที่กลุ่มบุคคลเป้าหมายในงานส่งเสริมการเกษตรจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรร ผลประโยชน์ต่าง ๆ และรับสภาพถึงผลเสียที่เกิดขึ้น โดยถือว่าบุคคลเป้าหมายนั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการ ดำเนินการพัฒนาด้วยความรู้สึกผูกพันถึงความเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วน

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยัง ขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม (teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วน ร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึงกลุ่มของประชาชน กลุ่ม เกษตรกรได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมการวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมรับผิดชอบในส่วนได้ส่วนเสียที่จะเกิดขึ้น และร่วมติดตามประเมินผล ในการทำ กิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการพัฒนา ด้วยความสมัครใจและเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่จะต้อง การแก้ไขปัญหานั้นที่ตนประสบอยู่ในชุมชนและกลุ่มเกษตรกรและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยปราศจากข้อกำหนดที่มาจากภายนอกความสำคัญของการมีส่วนร่วม

วันชัย โกลละสุด (2549, หน้า 1) ได้ให้เหตุผลที่จำเป็นต่อการบริหารหรือการจัดการองค์กร ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงานที่มุ่งหวัง
2. กระบวนการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้กว้างขวางและเกิดการ ยอมรับได้
3. เป็นหลักการของการบริหารที่เป็นผลต่อการดำเนินการเชิงวิเคราะห์ด้วยเหตุผลวิวัฒนาการ เพื่อ ความคิด (การเปิดกว้าง) การระดมความคิด (ระดมสมอง) ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจได้
4. ลดช่องว่างของระบบการสื่อสารในองค์กรและจัดปัญหาความขัดแย้งได้ประกอบด้วย

แนวคิดของ วันชัย วัฒนศัพท์ (2546, หน้า 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่า การทำงาน แบบมีส่วนร่วม นั้น ไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศ นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบอบที่ตนปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็น เจ้าของ (ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นยินยอมปฏิบัติตาม สวพ. มทร. สุวรรณภูมิ 20 (compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบาย ใจ ได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาความไม่เรียบร้อยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม สามารถนำไปใช้ในองค์กร หรือ รัฐวิสาหกิจที่จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่จะเป็นเครื่องมือของการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพต่อไป จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติตกลงยอมรับ ยอมรับปฏิบัติตามด้วยความสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ ก่อให้เกิดความเข้าใจ อันดีระหว่างกัน จนสามารถปฏิบัติงานนั้นได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับธุรกิจ ซึ่งเป็นการวางระบบบัญชีสำหรับวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มอาหารแปรร

รูป จากการตรวจสอบเอกสารพบผลการศึกษที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบ บัญชีและพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเพื่อการ บริหารงานของวิสาหกิจชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการค้นหาและพัฒนา ความรู้ให้ดีขึ้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ มากมายหลายท่าน ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยมาพอสรุปได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้คำนิยามความรู้ไว้ว่า “ความรู้ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา เล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถ เชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจาก ประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการ ปฏิบัติ องค์กรวิชา ในแต่ละสาขา”

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547) นิยามความรู้ไว้ว่า “ความรู้ (Knowledge) คือ สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติหรือใช้งาน (Information in action) เป็นแนวทางในการกำหนดความคิด พฤติกรรมและการสื่อสารระหว่างบุคคล”

ประเวศ วะสี (2548) ให้ความหมายของคำว่า การ จัดการความรู้ไว้ว่า “คำว่า การจัดการ อาจทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ค่อยดีนักในสังคมไทย เพราะเหมือนจะไปใช้อำนาจจัดการ อะไรๆ แต่คำว่า จัดการความรู้ (Knowledge management) มีความหมายจำเพาะว่า หมายถึง การจัดการให้มีการค้นพบ ความรู้ความชำนาญที่แฝงเร้นในตัวคน หาทางนำออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตกแต่งให้ง่ายต่อการใช้สอยและมีประโยชน์เพิ่มขึ้น”

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการ (Process) ที่ดำเนินการร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องกัน ในองค์กร ในหน่วยงาน ในชุมชน เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงาน ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิม การจัดการความรู้ในความหมายนี้ จึงเป็นกิจกรรมของผู้ปฏิบัติ งาน ดังนั้น การจัดการความรู้สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ขั้นตอน และกระบวนการในการค้นหาความรู้ ความชำนาญที่มีอยู่ในตัว นักวิจัยในทีมด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่การแก้ไขปัญหาใน การจัดทำบัญชีของ กองทุนเมืองบางเขนให้ดีขึ้น

ประเภทของความรู้

ความรู้สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้สอง ประเภท คือ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) และความรู้ แฝงเร้น (Tacit knowledge) ความรู้ชัดแจ้ง คือ ความรู้ที่เขียน อธิบายออกมาเป็นตัวอักษร เช่น คู่มือปฏิบัติงาน หนังสือ ตำรา ส่วนความรู้แฝงเร้น คือ ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบางครั้งก็ไม่สามารถถอดเป็นลาย ลักษณ์อักษรได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (2552) เขียนไว้ว่า “ความรู้ คือ สิ่งที่เรานำมาใช้งานได้ ให้งานสำเร็จได้ แก้ปัญหาได้ ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้” และได้ แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้เด่นชัด (Explicit knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นเอกสารหรือวิชาการที่มีอยู่ในตำราหรือคู่มือ ปฏิบัติงาน

2. ความรู้ซ่อนเร้น/ความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) เป็น ความรู้ที่แฝงอยู่ในตัวคน เป็น ประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนาน เป็นภูมิปัญญา

องค์ประกอบของการจัดการความรู้

สุนันทา เลहनันท์ (2542) กล่าวว่า การจัดการความรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 3 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านคน** “คน” เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดของ องค์การ จนกล่าวได้ว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นสินทรัพย์ (Assets) ที่มีคุณค่าและเกียรตินิยม ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรมนุษย์จะทำหน้าที่ บริหารทรัพยากรอื่น ๆ จนกลายเป็นผลผลิต

2. **ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** การจัดการความรู้มีการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความรู้ในองค์กรให้เป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อบุคคลนั้น ในเวลาและรูปแบบที่บุคคลนั้นต้องการ เรียกว่า ระบบบริหาร ความรู้

3. **ด้านกระบวนการ** นักวิชาการทางด้านจัดการ การจัดการ ความรู้ แบ่งขั้นตอนกระบวนการจัดการความรู้แตกต่างกัน อาทิ Turban et al. (2004) แบ่งกระบวนการจัดการความรู้ไว้ 6 ขั้นตอน คือ การสร้างความรู้ (Create) การกำหนดและรวบรวมความรู้ (Cap-ture) การนำไปสู่การปฏิบัติ (Refine) การจัดเก็บความรู้ (Store) การจัดการความรู้ (Manage) การเผยแพร่ (Disseminate)

เป้าหมายของการจัดการความรู้

อาจมีผู้ตั้งเป็นประเด็นคำถามว่า ทำ KM (Knowledge management) ไปทำไม มีเป้าหมายอยู่ที่ใด สำหรับคำถามนี้ วิจารย์ พานิช กล่าวไว้ค่อนข้างจะชัดเจนและน่าสนใจว่า การ จัดการความรู้ (KM) มีเป้าหมาย 3 ประการใหญ่ๆ ได้แก่

1. เพื่อการพัฒนางานให้มีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อการพัฒนาคน คือ พัฒนาผู้ปฏิบัติงาน
3. เพื่อการพัฒนา “ฐานความรู้” ขององค์กรหรือหน่วยงาน เป็นการเพิ่มพูนทุนความรู้หรือทุนปัญญาขององค์กร ซึ่งจะ ช่วยทำให้องค์กรมีศักยภาพในการฟันฝ่าความยากลำบากหรือ ความไม่แน่นอนในอนาคตได้ดีขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภัทธร ทีวีจันท์วิจัย (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบล ชะยูงอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) เพื่อศึกษาทัศนคติปัญหา อุปสรรคของการประยุกต์ใช้การบัญชีครัวเรือน และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีสู่ชุมชนบ้านกลางตำบลชะยูง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนชุมชนบ้านกลาง จำนวน 300 ราย ซึ่งได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 50 รายจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมผลจากการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 41-50 ปีส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพเกษตรกร สมาชิกในครอบครัวประมาณ 4-6 คน และมีรายได้ต่อเดือน/ครอบครัวที่ต่ำกว่า 5,000 บาท (1) ด้านแนวคิดการบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้เกณฑ์รายรับ รายจ่ายเกณฑ์ค่านวนต้นทุน และเกณฑ์การออม อยู่ในระดับมากและสามารถยกตัวอย่างประกอบได้อย่างชัดเจน (2) ด้านแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้ด้านหลักการพอประมาณ ด้านหลักการมีเหตุผล 19 ด้านแนวคิดภูมิคุ้มกันและด้านแนวคิดความรู้คู่คุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีการใช้การประยุกต์แนวคิดเชิงธรรมะมาใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้ดี (3) การเสริมสร้างภูมิปัญญาทางการบัญชีโดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้มีทักษะปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน มีระบบการคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในระดับปานกลางผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นไปตามความสมัครใจ เนื่องจากไม่ได้มีหน่วยงานใดบังคับให้ทำมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้เข้ามาให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนแต่ไม่ได้มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและไม่ได้มีมาตรการใดๆ มาบังคับให้จัดทำ โดยพบว่า มีเพียงแค่ 3 ครัวเรือนเท่านั้นที่ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลว่าต้องการทราบว่าเป็นแต่ละวันครอบครัวมีการจ่ายอะไรไปบ้าง และมีเงินเหลือเท่าไรในแต่ละวันเพื่อวางแผนการใช้จ่ายในอนาคต (2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำให้ไม่มีเวลาในการที่จะบันทึกรายการที่เป็นปัจจุบันในแต่ละวัน และไม่สามารถยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดการรับ-จ่ายได้อีกทั้ง ขาดแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีขาดตัวแทนในการถ่ายทอดและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง (3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางการบัญชีสู่การบริหารจัดการที่ดีคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล สถาบันการศึกษา ควรเข้าไปจัดทำแผนการอบรมและสร้างอาสาสมัครในชุมชนเพื่อให้คำแนะนำ ติดตาม และคอยดูแลควบคุม และการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการทำบัญชีและหน่วยงานรัฐบาลที่มีอำนาจในการดูแลและควบคุม เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปล่อยสินเชื่อหรือการพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อควรที่จะมีมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนทำบัญชีครัวเรือน เช่น อาจจะมีการพิจารณาให้สินเชื่อโดยแต่ละครอบครัวจะต้องมีผลจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องเป็นลายลักษณ์อักษรมาแสดงก่อนที่จะมีการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

กิตติ เขียวทอง (2552 : บทคัดย่อ) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การบัญชีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้วยการจัดการความรู้ ในการผลิตภัณฑจากถั่วลิสง ถั่วเหลืองและน้ำมันงาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านปางและบ้านสบสอย ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนผลการศึกษาพบว่า (1) การจัดทำบัญชีและพัฒนารูปแบบการทำบัญชีพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรบ้านปางหมู หมู่ 1 และบ้านสบสอยส่วนใหญ่มีอาชีพเย็บ - ปักผ้าไต เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 45-47 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ย 6,896 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ไม่เคยทำบัญชีผลิตภัณฑของกลุ่มเกษตรกรบ้านปางหมู 1 และบ้านสบสอยยังมีน้อย แต่ในทางกลับกัน ความรู้ในเรื่องของการทำบัญชีทั่วไปของกลุ่มมีอยู่มาก จากการทำกิจกรรมระดมสมองทำให้ทราบว่ากลุ่มเกษตรกรมีความรู้เรื่องบัญชีจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แต่การบันทึกของกลุ่มยังไม่มี การบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ (2) รูปแบบการจัดทำบัญชีของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปางหมู หมู่ 1 และบ้านสบสอยนั้น ในการบันทึกบัญชีใช้เกณฑ์เงินสดในการลงสมุดบัญชี โดยถือเอาเงินสดที่ผ่านเข้า - ออกในครอบครัวของสมาชิกแต่ละคน โดยสมุดบัญชีประกอบไปด้วย วันเดือนปี รายรับแบ่งเป็นรายวันจากการขายผลิตภัณฑและรายรับอื่นรวมรายรับรายจ่ายแบ่งเป็นรายจ่ายผลิตภัณฑและรายจ่ายในครัวเรือน และรวมรายจ่าย จากนั้นทำการผ่านรายการไปยังงบกำไร - ขาดทุนของบัญชีผลิตภัณฑโดยรายละเอียดของงบกำไรขาดทุนประกอบไปด้วยรายได้ หักด้วยต้นทุนและค่าใช้จ่าย หักค่าแรง หักรายจ่ายถั่วเฉลี่ยสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต หักวัตถุดิบคงเหลือ โดยหลังจากมีการฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ซึ่งจะนำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในอนาคตและมีความรู้ในเรื่องการทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้น โดยหลังจากทำบัญชีครัวเรือนแล้วค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลดลงในระดับมาก และในทางเดียวกัน เงินออมก็มีมากขึ้น

เช่นกัน โดยในท้ายที่สุดเกิดการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ประหยัด และใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น ในเรื่องของบัญชีผลิตภัณฑ์นั้น การทำบัญชีผลิตภัณฑ์ทำให้ทราบต้นทุนของผลิตภัณฑ์ในแต่ละเดือนอย่างแท้จริงทราบผลการดำเนินงานจากการขายผลิตภัณฑ์ และสามารถแยกค่าใช้จ่ายระหว่างค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการผลิตได้ระดับมาก ทางกลุ่มเห็นว่า รูปแบบของสมุดบัญชีเข้าใ้จ่ายต่อการบันทึกบัญชีและจะทำบัญชีผลิตภัณฑ์ต่อไป (3) การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนภายใต้การพึ่งพาทรัพยากรภายในชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในชุมชน ผสานกับความรู้สากลของนักวิจัยพัฒนาการทำบัญชีของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้อง เหมาะสมเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ โดยได้นำเอาบัญชีครัวเรือนตามแนวทางการปฏิบัติตนตามแนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาผนวกเข้ากับการบัญชีผลิตภัณฑ์ ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้ทำสมุดบัญชีเล่มเดียวแต่ได้ประโยชน์ทั้งสองด้าน ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรมีเงินออม รักษาราคา รู้การจ่าย เกิดการออม ชีวิตมีความสุขนำไปสู่สังคมและชุมชนที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

ดวงฤทัย ว่องไว (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดทำบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าลาดมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าลาด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากร เอกสารและแบบฟอร์มที่ใช้ประกอบการดำเนินงานการบันทึกรายการ และการจัดทำรายงานทางการเงิน ของรูปแบบการดำเนินงานทางด้านการบัญชีจากผลการวิจัย พบว่า การจัดทำบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าลาด มีผู้จัดทำบัญชีจำนวน 1 คน ได้มีการบันทึกบัญชีตามหลักการระบบบัญชีคู่ มีการจัดทำบัญชี ตามเกณฑ์เงินสดเกณฑ์ค้ำรับค้ำจ่าย เกณฑ์ผสม แบบฟอร์มในการจัดทำบัญชีคือ สมุดเงินสดรับ สมุดเงินสดจ่ายบัญชีแยกประเภท ทะเบียนคุมเงินรับฝาก ทะเบียนรายจ่ายตามงบประมาณ บัญชีลูกหนี้เงินยืมเงินงบประมาณ ทะเบียนเงินรายรับ ใ้บนำส่งเงิน ใบสำคัญสรุบบำนำส่งเงิน ใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน รายงานการจัดทำเช็ค รายงาน รับ - จ่าย เงินสด มีการจัดทำรายงานทางการเงินคือรายงานงบการเงินประจำเดือน และรายงานงบการเงินประจำปีจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าลาดมีทรัพย์สินตามงบ 10,853,965 บาท เงินสด 7,425 บาท เงินฝากธนาคาร 7,891,946.86 บาท และมีหนี้สินและเงินสะสม 4,956,688.87 บาท มีรายรับและรายจ่ายตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2552 รายรับ 15,323,752.07 บาท รายจ่าย 13,141,128 บาท

วาริพิน มงคลสมัย (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรกรบ้านเหมืองกวั๊ก หมู่ 5 ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรบ้านเหมืองกวั๊กมีความรู้ด้านบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุน และเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้ามาให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือน เกษตรกรทราบจำนวนต้นทุนการอุปโภคบริโภคเป็นอย่างดีเนื่องจากเกษตรกรทำลำไยอบแห้งมานานกว่า 10 ปี แต่การบันทึกบัญชีต้นทุนเกษตรกรจะบันทึกเฉพาะค่าแรงงานสำหรับค่าวัตถุดิบ และค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่ได้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน เกษตรกรบ้านเหมืองกวั๊กมีปัญหาการบันทึกบัญชีครัวเรือนเนื่องจากมีรายได้ได้สม่ำเสมอในแต่ละปี ทำให้เกิดความท้อใจในการบันทึกบัญชี โดยเฉพาะเดือนมีเกษตรกรไม่มีรายได้ มีแต่รายจ่าย อย่างไรก็ตามในช่วงของการดำเนินการวิจัยเกษตรกรเริ่มต้นบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอโดยมีทัศนคติว่าการที่ครอบครัวบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายจะทำให้เด็กมีวินัยในเรื่องการใช้จ่ายเงินสำหรับการพัฒนาครอบครัวจัดทำบัญชีพบว่าบางครอบครัวบันทึกบัญชีทุกวันและบางครอบครัวบันทึกบัญชีเป็นรายสัปดาห์ การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนบันทึกบัญชีครัวเรือน นับว่าประสบความสำเร็จพอสมควรเนื่องจากมีชุมชนส่งสมุดบัญชีเข้าประกวดจำนวน 5 ครัวเรือนและผลของการบันทึกบัญชีทำให้ชุมชนสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น ค่าหวด จากเดิมซื้อสูงสุดถึง 500 บาท แต่เมื่อบันทึกบัญชีเห็นค่าหวดสูงจึงตั้งใจจะลดค่าหวดลงปัจจุบันซื้อไม่เกิน 100 บาท เป็นต้นและเป็นกำลังใจในการหารายได้เข้าสู่ครอบครัวได้มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชให้ยั่งยืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล / สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1,724 ราย (วิสาหกิจชุมชน ปี 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำนวน 1,724 รายใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากประชากร N หน่วย เพื่อทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง N หน่วย โดยให้แต่ละตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน โดยคำนวณตามสูตร Yamane (1973) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 แสดงการคำนวณได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่

n = จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่ม

คำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{1,724}{1 + 1,724(0.05)^2}$$
$$= 324 \text{ ราย}$$

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเท่ากับ 324 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 การจัด รวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนิยามศัพท์ ตัวแปร กำหนดขอบเขต และการสร้างแบบสอบถาม

1.3 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

1.5 จัดทำร่างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิชาชีพชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมให้ยั่งยืน

1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ และมีความเหมาะสมหรือไม่

1.7 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.725 และผลการดำเนินงาน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.880 ซึ่งอยู่ในระดับมากกว่า 0.700 สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ (Nunnally and Bernstein. 1994)

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน จำนวนปีที่ก่อตั้ง รายได้เฉลี่ยต่อ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี ประกอบด้วย การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการเครื่องมือในการจัดการความรู้ การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale)

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะของมาตราวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 ลักษณะ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยการสอบถามกับผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 324 ชุด โดยส่งมอบด้วยตนเองและเก็บคืนในทันที

2.2 เมื่อได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาพิจารณา เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ตัวแปรตาม คือ การจัดการความรู้ทางด้านบัญชี ได้แก่ การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการเครื่องมือในการจัดการความรู้ การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่ก่อตั้ง รายได้เฉลี่ยต่อปี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการบรรยายหรืออธิบายลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยนำเสนอเป็นตารางความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการบรรยายหรืออธิบายลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การจัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการ การยกย่องชมเชย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะของมาตราวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) มีวิธีการแปรผลแบบสอบถามส่วนนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์คะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{การจัดช่วงชั้นระดับคะแนน} &= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

โดยมีการกำหนดคะแนน ตามแนวคิดของเบสท์และคาห์น (Best & Kahn, 1993) ดังนี้

คะแนน	4.21 – 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนน	3.41 – 4.20	ระดับความคิดเห็นมาก
คะแนน	2.61 – 3.40	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนน	1.81 – 2.60	ระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนน	1.00 – 1.80	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs โดยใช้ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient : r) เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยที่ตัวแปร 2 ตัวนั้นอยู่ในมาตราอันดับหรือมาตราส่วน หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ +1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ (Hinkle D.E. 1998, p.118) ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
0.90 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.70 – 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 – 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 – 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 – 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
4. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
5. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient: r)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชให้ยั่งยืน” ครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (Person Correlation)
Prob.	แทน ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกลำดับนัยสำคัญทางสถิติ
Sig.	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบที่ใช้ในสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
H ₀	แทน สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H ₁	แทน สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
*	แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การจัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการ การยกย่องชมเชย

ตอนที่ 4 สมมติฐานข้อที่ 1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	147	45.40
หญิง	177	54.60
รวม	324	100

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน เพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.60 รองลงมาได้แก่ เพศชาย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
31 – 40 ปี	34	10.50
41 – 50 ปี	203	62.70
51 ปีขึ้นไป	87	26.90
รวม	324	100.00

จากตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ 41 – 50 ปี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 รองลงมา ได้แก่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90 31 – 40 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	300	92.60
ปริญญาตรี	21	6.50
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.90
รวม	324	100

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 92.60 รองลงมาได้แก่ ปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	205	63.30
รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	30	9.30
ฝ่ายบัญชี	84	25.90
สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	5	1.50
รวม	324	100.00

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30 รองลงมาได้แก่ ฝ่ายบัญชี จำนวน 84คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนปีที่ก่อตั้ง

จำนวนปีที่ก่อตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	38	11.70
3 – 6 ปี	148	45.70
7 – 10 ปี	126	38.90
11 ปีขึ้นไป	12	3.70
รวม	324	100.00

จากตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามจำนวนปีที่ก่อตั้ง พบว่า ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ 3 – 6 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 รองลงมาได้แก่ 7 – 10 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70 11 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายได้เฉลี่ยต่อปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
15,001- 30,000 บาท	19	5.90
30,000 – 50,000 บาท	30	9.30
50,001 – 100,000 บาท	240	74.10
มากกว่า 100,000 บาท	35	10.80
รวม	324	100.00

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 324 คน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปี ผู้จัดทำบัญชี ส่วนใหญ่ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 240 คิดเป็นร้อยละ 74.10 รองลงมาคือ มากกว่า 100,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 30,000 – 50,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 15,001- 30,000 บาทจำนวน 19 คิดเป็นร้อยละ 5.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ตารางที่ 4-7 แสดงค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ท่านมีความรู้ทางด้านการเก็บรวบรวม บันทึกรายรับรายจ่ายและทำสรุป	3.62	0.672	มาก
2. ท่านมีขั้นตอนในการบัญชีอย่างมีระบบ	3.62	0.685	มาก
รวม	3.62	0.679	มาก

จากตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ท่านมีความรู้ทางด้านการเก็บรวบรวม บันทึกรายรับรายจ่ายและทำสรุป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62) และท่านมีขั้นตอนในการบัญชีอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านเอกสาร	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บรวบรวม เอกสารและหลักฐานทางการบัญชี	3.59	0.709	มาก
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ เอกสารในการจัดทำบัญชี	3.53	0.701	มาก
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกเอกสารในการลงบัญชี	3.83	0.847	มาก
4. เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีของท่านมีความถูกต้องและครบถ้วน น่าเชื่อถือ	3.78	0.763	มาก
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดเก็บ เอกสารประกอบการลงบัญชี	3.68	0.755	มาก
รวม	3.68	0.775	มาก

จากตารางที่ 4-8 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านเอกสาร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกเอกสารในการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83) รองลงมาคือ เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีของท่านมีความถูกต้องและครบถ้วน น่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดเก็บเอกสารประกอบการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68) ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บรวบรวมเอกสารและหลักฐานทางการบัญชีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.59) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์เอกสารในการจัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการวิเคราะห์รายการค้า	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้า เช่น การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน	3.87	0.763	มาก
2. ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าโดยแยกรายการค้าออกเป็นหมวดหมู่	3.99	0.658	มาก
3. ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าก่อนรายการในสมุดรายวันเฉพาะ	3.58	0.849	มาก
รวม	3.81	0.757	มาก

จากตารางที่ 4-9 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการวิเคราะห์รายการค้า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าโดยแยกรายการค้าออกเป็นหมวดหมู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) รองลงมาคือ ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้า เช่น การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สินและทุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.87) ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าก่อนรายการในสมุดรายวันเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.58) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการบันทึกบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี	3.69	0.900	มาก
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการในการบันทึกบัญชีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเหมาะสม	3.74	0.825	มาก
3. ท่านมีความเข้าใจในการบันทึกบัญชีอย่างเป็นขั้นตอน	3.73	0.869	มาก
4. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันเฉพาะ เช่น สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย เป็นต้น	3.74	0.825	มาก
รวม	3.73	0.865	มาก

จากตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการในการบันทึกบัญชีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเหมาะสม และท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันเฉพาะ เช่น สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.74) รองลงมาคือ ท่านมีความเข้าใจในการบันทึกบัญชีอย่างเป็นขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.73) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.69) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดหางบการเงิน	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดหางบการเงิน เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น	3.75	0.929	มาก
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการปิดรอบระยะเวลาในการจัดทำบัญชี เช่น ไตรมาสรอบ 6 เดือน และรอบ 1 ปี	3.48	0.939	มาก
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรายงานงบการเงินต่อบุคคลภายนอก	4.14	0.922	มาก
4. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดหางบการเงิน เช่น ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินของวิสาหกิจชุมชน	3.85	0.847	มาก

ตารางที่ 4-11(ต่อ)

ด้านการจัดทำงานการเงิน	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
5. ท่านทราบถึงความพลาดที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงานการเงิน เช่น การวัดตัวเลขผิด การวิเคราะห์รายการผิด เป็นต้น	4.02	0.897	มาก
รวม	3.85	0.907	มาก

จากตารางที่ 4-11 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดทำงานการเงินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรายงานงบการเงินต่อบุคคลภายนอก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14) รองลงมาคือ ท่านทราบถึงความพลาดที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงานการเงิน เช่น การวัดตัวเลขผิด การวิเคราะห์รายการผิด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำงานการเงิน เช่น ผลการดำเนินงานฐานะการเงินของวิสาหกิจชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงานการเงิน เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการปิดรอบระยะเวลาในการจัดทำบัญชี เช่น ไตรมาสรอบ 6 เดือน และรอบ 1 ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.48) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดทำงานการเงิน หมวดบทุกทั่วไป	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. กิจการมีข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชี ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง	3.98	0.934	มาก
2. ผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม	4.22	0.765	มากที่สุด
รวม	4.10	0.850	มาก

จากตารางที่ 4-12 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดทำงานการเงินหมวดบทุกทั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง ของผู้มีหน้าที่จัดทำ

บัญชีหรือไม่ก็ตาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ กิจการมีช้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชี ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดทางการเงิน หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี	3.96	0.886	มาก
2. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลานานน้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชี	3.87	0.931	มาก
รวม	3.92	0.909	มาก

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดทางการเงินหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลานานน้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดทางการเงิน หมวดผู้ทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความจริง	3.99	0.857	มาก
2. การลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องเขียนด้วยหมึกสีดำ ฟ้า ฟ้าอมฟ้า หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน	3.52	0.842	มาก
รวม	3.76	0.850	มาก

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดทางการเงินหมวดผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ทำบัญชีต้อง

จัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.99) รองลงมาคือ การลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องเขียนด้วยหมึกดีดพิมพ์ ตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดทางการเงิน หมวดการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.67	0.562	ปานกลาง
2. ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ	2.55	0.610	น้อย
รวม	2.61	0.586	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดทางการเงินหมวดการตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.67) รองลงมาคือ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

ด้านการจัดทางการเงิน หมวดบทลงโทษ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชีต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันจนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง	2.98	0.690	ปานกลาง
2. ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	3.12	0.682	ปานกลาง
รวม	3.05	0.686	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดทำงบการเงิน หมวดบทลงโทษ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) รองลงมาคือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันจนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
ด้านการบัญชี	3.62	0.621	มาก
ด้านเอกสาร	3.68	0.621	มาก
ด้านการวิเคราะห์รายการค้า	3.82	0.477	มาก
ด้านการบันทึกบัญชี	3.73	0.671	มาก
ด้านการจัดทำงบการเงิน	3.85	0.735	มาก
หมวดบททั่วไป	4.10	0.754	มาก
หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	3.92	0.791	มาก
หมวดผู้ทำบัญชี	3.75	0.713	มาก
หมวดการตรวจสอบ	2.61	0.410	ปานกลาง
หมวดบทลงโทษ	3.05	0.539	ปานกลาง
รวม	3.61	0.633	มาก

จากตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หมวดบททั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือ หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการจัดทำงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) ด้านการวิเคราะห์รายการค้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) หมวดผู้ทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ด้านการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ด้านเอกสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ด้านการบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) หมวดบทลงโทษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) หมวดการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี ประกอบด้วย การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้

ตารางที่ 4-18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. กิจการมุ่งเน้นให้มีการปรับวิธีคิดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานมากขึ้น	4.10	0.966	มาก
2. กิจการให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้และสืบค้นความรู้ทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน	3.90	0.894	มาก
3. กิจกรรมสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีที่แสวงหาและสืบค้นมาเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน	3.68	0.881	มาก
4. กิจการมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา	3.83	0.916	มาก
รวม	3.88	0.914	มาก

จากตารางที่ 4-18 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจการมุ่งเน้นให้มีการปรับวิธีคิดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10) รองลงมาคือ กิจการให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้และสืบค้นความรู้ทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90) กิจการมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83) กิจกรรมสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีที่แสวงหาและสืบค้นมาเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านการสื่อสารในองค์กร	Mean	ระดับความคิดเห็น	
		Std.Deviation	แปลความหมาย
1. กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการให้ข้อมูล ข่าวสารและนโยบายขององค์กรที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน	4.23	0.725	มากที่สุด
2. กิจกรรมให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีระหว่างบุคลากรภายในองค์กร	4.09	0.940	มาก
3. กิจกรรมให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคลากร เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีและประสบการณ์ทางด้านบัญชีที่เกิดขึ้นภายในองค์กร	4.02	0.917	มาก
รวม	4.11	0.860	มาก

จากตารางที่ 4-19 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านการสื่อสารในองค์กร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการให้ข้อมูล ข่าวสารและนโยบายขององค์กรที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.23) รองลงมาคือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีระหว่างบุคลากรภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.09) กิจกรรมให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคลากร เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีและประสบการณ์ทางด้านบัญชีที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02) ($\bar{X}$ = 3.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้	Mean	ระดับความคิดเห็น	
		Std.Deviation	แปลความหมาย
1. กิจกรรมให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร	3.73	0.871	มาก
2. กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการจัดรูปแบบ กระบวนการขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร	4.08	0.997	มาก
3. กิจกรรมมุ่งเน้นให้เกิดการจัดเก็บความรู้ทางการบัญชีให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหา หรือเพื่อสืบค้นสำหรับกาปฏิบัติงานภายในขององค์กร	3.84	0.893	มาก
รวม	3.88	0.920	มาก

จากตารางที่ 4-20 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการจัดรูปแบบ กระบวนการขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.08) รองลงมาคือ กิจกรรมมุ่งเน้นให้เกิดการจัดเก็บความรู้ทางการบัญชีให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหา หรือเพื่อสืบค้นสำหรับการปฏิบัติงานภายในขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84) กิจกรรมให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
1. กิจกรรมส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.81	0.895	มาก
2. กิจกรรมแสวงหาแนวทางในการฝึกอบรมด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี เพื่อให้พนักงานมีทักษะความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น	3.93	0.928	มาก
3. กิจกรรมสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา	3.44	0.876	มาก
รวม	3.73	0.900	มาก

จากตารางที่ 4-21 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมแสวงหาแนวทางในการฝึกอบรมด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี เพื่อให้พนักงานมีทักษะ ความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93) รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.81) กิจกรรมสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviat ion	แปล ความหมาย
1. กิจการให้ความสำคัญกับการประเมินผลการดำเนินงาน ที่ได้วางแผนไว้ และให้บรรล่วัตถุประสงค์ขององค์กร	4.18	0.839	มาก
2. กิจการส่งเสริมให้มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงานทางด้านบัญชีขององค์กร	3.92	0.945	มาก
3. กิจการสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนา องค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา	4.00	0.883	มาก
รวม	4.03	0.889	มาก

จากตารางที่ 4-22 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ จากการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจการให้ความสำคัญกับการประเมินผลการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ และให้บรรล่วัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18) รองลงมาคือ กิจการสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) กิจการส่งเสริมให้มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานทางด้านบัญชีขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปล ความหมาย
1. กิจการให้ความสำคัญกับพนักงานภายในองค์กรที่ประสบ ผลสำเร็จในด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชีและ ได้รับการยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นต่อไป	3.84	0.999	มาก
2. กิจการมุ่งเน้นให้มีระบบในการส่งเสริมให้พนักงานเกิด การพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีอยู่ ตลอดเวลาเพื่อเป็นที่ยอมรับขององค์กร	3.85	0.951	มาก
3. กิจการสนับสนุนให้มีระบบในการส่งเสริมให้บุคลากรที่มี ผลงานได้รับการเลื่อนขั้น และให้รางวัลสำหรับบุคคล ดีเด่นประจำปี	3.87	0.939	มาก
รวม	3.85	0.963	มาก

จากตารางที่ 4-23 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ จากการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมสนับสนุนให้มีระบบในการส่งเสริมให้บุคลากรที่มีผลงานได้รับการเลื่อนขั้น และให้รางวัลสำหรับบุคคลดีเด่นประจำปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.87) รองลงมาคือ กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีระบบในการส่งเสริมให้พนักงานเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เป็นที่ยอมรับขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) กิจกรรมให้ความสำคัญกับพนักงานภายในองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชีและได้รับการยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นต่อไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี

การจัดการความรู้ทางการบัญชี	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	Std.Deviation	แปลความหมาย
การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม	3.88	0.762	มาก
ด้านการสื่อสารในองค์กร	4.11	0.655	มาก
กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้	3.89	0.782	มาก
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	3.72	0.722	มาก
การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	4.03	0.741	มาก
การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	3.85	0.864	มาก
รวม	3.91	0.754	มาก

จากตารางที่ 4-24 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการสื่อสารในองค์กร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.11) รองลงมาคือ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.03) กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89) การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88) การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.72) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

การทดสอบสมมติฐานในด้านหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ ได้ดังนี้

H_0 : หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

H_1 : หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4-25 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี ด้านการบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.326**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.276**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.344**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.301**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.349**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.401**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .326 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .276 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .344 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .301 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .349 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .401 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-26 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	ด้านเอกสาร	r	p
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม	.308**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.276**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้	.323**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.300**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.347**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.384**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-26 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่าหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .308 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .276 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ

จัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .323 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .300 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .347 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .384 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-27 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี ด้านการวิเคราะห์รายการค้า	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	-.229**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านการสื่อสารในองค์กร	-.128**	.021	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	-.184**	.001	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	-.210**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	-.164**	.003	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	-.301**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง ทิศทางตรงกันข้าม

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-27 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค้ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ

พฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -. 229 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.021 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -. 128 ไม่มีความสัมพันธ์

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.184 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.210 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.003 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.164 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค่ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.301 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ทิศทางตรงกันข้าม

ตารางที่ 4-28 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี ด้านการบันทึกบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.057**	.306	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.174**	.002	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำ
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.119**	.033	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำ
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.101**	.070	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.150**	.007	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำ
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.094**	.091	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-28 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.306 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .057 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.002 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .174 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.033 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .119 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.070 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.101 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการ

ความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.007 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .150 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.091 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .094 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 4-29 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	ด้านการจัดหางบการเงิน	r	p
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม	.755**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.726**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้	.703**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.741**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.687**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.647**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-29 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .755 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .726 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .703 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้

โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .741 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .687 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .647 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-30 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี หมวดบททั่วไป	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.754**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.752**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.681**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.675**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.711**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.654**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-30 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .754 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .752 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ

จัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .681 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทย่อยทั้งหมดเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .675 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทย่อยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .711 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทย่อยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .654 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-31 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.804**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.665**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.750**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.682**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.737**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.758**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .804 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .665 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .750 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .682 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .737 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .758 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4-32 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี หมวดผู้ทำบัญชี	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.639**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.570**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการ ความรู้	.603**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.672**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.634**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปาน กลาง
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.557**	.000	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .639 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .570 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .603 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .672 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้

โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .634 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .557 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-33 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี หมวดการตรวจสอบ	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.098**	.079	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	-.020**	.722	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.074**	.181	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.082**	.142	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	-.015**	.789	ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.119**	.032	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.079 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .098 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.722 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.020 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.181 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .074 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.142 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .082 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.789 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ -.015 ไม่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทิศทางตรงกันข้าม

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.032 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .119 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

ตารางที่ 4-34 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชี หมวดบทลงโทษ	การจัดการความรู้ทางการบัญชี		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม	.339**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการสื่อสารในองค์กร	.220**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการ จัดการความรู้	.338**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้	.319**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้	.177**	.001	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล	.382**	.000	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4-34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมโดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .339 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .220 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้โดยมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .338 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบตลงโทษความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .319 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบตลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .177 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบตลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ .382 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชให้ยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีกับการจัดการความรู้ทางการบัญชีสู่การปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 1,724 ราย (วิสาหกิจชุมชน) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 324 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน จำนวนปีที่ก่อตั้ง รายได้เฉลี่ยต่อปี

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.60 และเพศชาย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 92.60 มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30 มีจำนวนปีที่ก่อตั้ง 3 – 6 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 240 คิดเป็นร้อยละ 74.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี ได้แก่ ด้านการบัญชี ด้านเอกสาร ด้านการวิเคราะห์รายการค้า ด้านการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำงบการเงิน หมวดบททั่วไป หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หมวดผู้ทำบัญชี หมวดการตรวจสอบ หมวดบทลงโทษ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.633) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หมวดบททั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.754) รองลงมาคือ หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.791) ด้านการจัดทำงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.735) ด้านการวิเคราะห์รายการค้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.477) หมวดผู้ทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.713) ด้านการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.671) ด้านเอกสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.621) ด้านการบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$,

S.D. = 0.621) หมวดบทลงโทษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.539) หมวดการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.410) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

หมวดการตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.586) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.562) รองลงมาคือ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.610)

หมวดบทลงโทษ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.686) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.682) รองลงมาคือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันจนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.690)

ด้านการบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.679) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ท่านมีความรู้ทางด้านการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.672) และท่านมีขั้นตอนในการบัญชีอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.685)

ด้านเอกสารอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.775) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกเอกสารในการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.847) รองลงมาคือ เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีของท่านมีความถูกต้องและครบถ้วน น่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.763) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดเก็บเอกสารประกอบการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.755) ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บรวบรวมเอกสารและหลักฐานทางการบัญชีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.709) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์เอกสารในการจัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.701)

ด้านการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.865) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการในการบันทึกบัญชีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเหมาะสม และท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันเฉพาะ เช่น สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.825) รองลงมาคือ ท่านมีความเข้าใจในการบันทึกบัญชีอย่างเป็นขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.869) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.900)

หมวดผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.850) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D. =

0.857) รองลงมาคือ การลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องเขียนด้วยหมึกดีดพิมพ์ ดีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.842)

ด้านการวิเคราะห์รายการค้า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.757) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าโดยแยกรายการค้าออกเป็นหมวดหมู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.658) รองลงมาคือ ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้า เช่น การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของสินทรัพย์ หนี้สินและทุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.763) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีความรู้ในการวิเคราะห์รายการค้าก่อนรายการในสมุดรายวันเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.849)

ด้านการจัดทำงบการเงิน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.907) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรายงานงบการเงินต่อบุคคลภายนอก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือ ท่านทราบถึงความผิดพลาดที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงิน เช่น การวัดตัวเลขผิด การวิเคราะห์รายการผิด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.897) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำงบการเงิน เช่น ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินของวิสาหกิจชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.847) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.929) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการปิดรอบระยะเวลาในการจัดทำบัญชี เช่น ไตรมาสรอบ 6 เดือน และรอบ 1 ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.939)

หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.909) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.886) รองลงมาคือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.931)

หมวดบททั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.850) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.765) รองลงมาคือ กิจการมีข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชี ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.934)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทางการบัญชี ประกอบด้วย การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การสื่อสารในองค์กร กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.754) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารในองค์กร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.655) รองลงมาคือ การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.741) กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.782) การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.762) การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.864) ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.722) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.900) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมแสวงหาแนวทางในการฝึกอบรมด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี เพื่อให้พนักงานมีทักษะ ความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.928) รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.895) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.876)

ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.963) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมสนับสนุนให้มีระบบในการส่งเสริมให้บุคลากรที่มีผลงานได้รับการเลื่อนขั้น และให้รางวัลสำหรับบุคคลดีเด่นประจำปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.939) รองลงมาคือ กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีระบบในการส่งเสริมให้พนักงานเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เป็นที่ยอมรับขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.951) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับพนักงานภายในองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชีและได้รับการยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นต่อไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.999)

ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.914) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการปรับวิธีคิดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.966) รองลงมาคือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้และสืบค้นความรู้ทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.894) กิจกรรมมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.916) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีที่แสวงหาและสืบค้นมาเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.881)

ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.920) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการจัดรูปแบบ กระบวนการขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.997) รองลงมาคือ กิจกรรมมุ่งเน้นให้เกิดการจัดเก็บความรู้ทางการบัญชีให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหา หรือเพื่อสืบค้นสำหรับการปฏิบัติงานภายในขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.893) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ทางการบัญชีภายในองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.871)

ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.889) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมให้ความสำคัญกับการประเมินผลการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ และให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.839) รองลงมาคือ กิจกรรมสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะใหม่ ๆ ทางด้านบัญชีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.883) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมส่งเสริมให้มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานทางด้านบัญชีขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.945)

ด้านการสื่อสารในองค์กร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.860) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมมุ่งเน้นให้มีการให้ข้อมูล ข่าวสารและนโยบายขององค์กรที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.725) รองลงมาคือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชีระหว่างบุคลากรภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.940) และน้อยที่สุด คือ กิจกรรมให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคลากรเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ทางการบัญชี และประสบการณ์ทางด้านบัญชีที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.917)

ตอนที่ 4 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีได้แก่ การบัญชี การจัดทำบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลโดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 (0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.000 < 0.01) นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 นั้นหมายความว่าหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ 0.326, 0.344, 0.301, 0.349, 0.401 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง หมายความว่า เมื่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีเพิ่มขึ้นจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีเพิ่มขึ้นในระดับกลาง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการสื่อสารในองค์กร โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 นั้นหมายความว่าหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการสื่อสารในองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 นั้นหมายความว่า หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ 0.119 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันในระดับมาก หมายความว่า เมื่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบในด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลเพิ่มขึ้นจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีเพิ่มขึ้นในระดับมาก

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม ด้านการสื่อสารในองค์กร ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.098, - 0.020, 0.074, 0.082, - 0.015 ซึ่งมากกว่า 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 และปฏิเสธสมมติฐานรอง H_1 นั้นหมายความว่า หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบในด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม ด้านการสื่อสารในองค์กร ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

10. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม ด้านการสื่อสารในองค์กร ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล โดยมีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.001, 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 (0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.001, 0.000 < 0.01) นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 นั้นหมายความว่า หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ 0.339, 0.338, 0.319, 0.382 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง หมายความว่า เมื่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษในด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม ด้านกระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ ด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลเพิ่มขึ้นจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง

และมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ 0.220, 0.177 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ หมายความว่า เมื่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษในด้านการสื่อสารในองค์กร ด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้เพิ่มขึ้นจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีเพิ่มขึ้นในระดับต่ำ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยภาพรวมแล้วระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หมวดบททั่วไป หมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ด้านจัดหางบการเงิน ด้านการวิเคราะห์รายการ

ค่า หมวดผู้ทำบัญชี ด้านการบันทึกบัญชี ด้านเอกสาร ด้านการบัญชี มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก หมวดบทลงโทษและหมวดการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยภาพรวมแล้วระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการสื่อสารในองค์กร การวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ กระบวนการและเครื่องมือในการจัดการความรู้ การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล ด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นั่นคือ ทุกข้อของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ทางการบัญชีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากนั่นเอง

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านเอกสารมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัจวัตก์ วรโยธา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมือง บ้านกกไถ ตำบลคำชะอี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุพรรณบุรี

3. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการวิเคราะห์รายการค้ามีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านเอกสารไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อด้านด้านการสื่อสารในองค์กรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

4. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการบันทึกบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อด้านด้านการสื่อสารในองค์กรและด้านการวัดผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงประชา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีตามหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มหัตถกรรมผ้าไหมบ้านดู่ ต.เมืองปัก อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา

5. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านการจัดหางบการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อด้านฝึกอบรมและการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

6. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านหมวดบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบททั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการ

ความรู้การจัดการทำบัญชีต่อต้านฝึกรวมการเรียนรู้และด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

7. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อต้านฝึกรวมการเรียนรู้และด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

8. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านหมวดผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดผู้ทำบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อต้านฝึกรวมการเรียนรู้และด้านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

9. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีด้านหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีต่อต้านฝึกรวมการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

10. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานทางบัญชีหมวดบทลงโทษมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้การจัดการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการฝึกรวมและการเรียนรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานและความเข้าใจในหน้าที่งานของสมาชิก
2. ผู้บริการควรคำนึงและให้ความสำคัญต่อการจัดหางบการเงินซึ่งเป็นการคำนวณในส่วนต่าง ๆ ของวิสาหกิจถึงผลกำไรต่าง ๆ เพื่อให้วิสาหกิจได้รับประโยชน์ในการดำเนินงานสูงสุดและสะดวกต่อการวางแผนงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณภาพของารัดหางบการเงินของวิสาหกิจเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและให้ความรู้ต่อไปในการจัดหางบการเงิน
2. ควรมีการฝึกรวมและให้ความรู้แก่วิสาหกิจต่าง ๆ เพื่อยกระดับความเข้าใจในหลักการปฏิบัติงานทางกาบัญชีด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นเพื่อการจัดทำบัญชีอย่างมีระบบ

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. “พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 และพ.ศ.2547”. (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : https://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=2636&filename=law
- กิตติ เขียวทอง (2552 : บทคัดย่อ). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การบัญชีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้วยการจัดการความรู้ ในการผลิตภัณฑจากถั่วลิสง ถั่วเหลืองและน้ำมันงาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปางและบ้านสบสอย ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน” (สืบค้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2563).
- ดวงฤทัย ว่องไว (2552 : บทคัดย่อ). “ศึกษาการจัดทำบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าลาด” (สืบค้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2563).
- ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551). “การมีส่วนร่วม” (ออนไลน์) 2563 (สืบค้นวันที่ 11 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : http://digital_collect.lib.buu.ac.th/
- ธนชัย ยมจินดา (2532 : 10). “ การทำบัญชี” (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2563).
- ธรรมบุญ อัดคพานิช , พยอม สิงห์เสนห์ (2524 : 1) “การทำบัญชี” (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <http://53010914932.blogspot.com/2012/09/sidney-davidson-roman-l.html>
- น้ำทิพย์ วิกาวิน (2547). “ความรู้” (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <http://jfklib.oas.psu.ac.th/opac/BibDetail.aspx?bibno>
- เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2547. หน้า 281). “สรุปความหมายของการมีส่วนร่วม” (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 18 สิงหาคม 2563).
- ประเวศ วะสี (2548). “ความหมายการจัดการความรู้” (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <http://www.udru.ac.th/>
- (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชจรี พิเชฐกุล, 2557). “ความหมายของการบัญชี” (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 12 สิงหาคม 2563)
- (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัลยา ปรีชา, 2558). “ความหมายของการบัญชี (Accounting’s meaning)” (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 12 สิงหาคม 2563).
- ภัทรธร ทวีจันทร์วิจัย (2556). “ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบล ขะยุง อำเภอ อุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ” (ออนไลน์). วารสารบัณฑิตศึกษา ปีที่ 10 ฉบับที่ 48 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2556).

เมธากุล เกียรติกระจาย, และศิลปะพร ศรีจั่นเพชร. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชี. (ออนไลน์). 2563. (สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : http://digital_collect.lib.buu.ac.th/

วาริพัฒน์ มงคลสมัย (2551 : บทคัดย่อ). “ศึกษาการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรบ้านเหมืองกวก หมู่ 5 ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2563).

วิชัย ประสิทธิ์ วุฒิเวช. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้. (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2563). <http://dspace.spu.ac.th/>

วันชัย โกลละสุด (2549, หน้า 1). “เหตุผลที่จำเป็นต่อการบริหารหรือการจัดการองค์กร” (ออนไลน์) 2563. สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <https://www.gotoknow.org/>

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (2552). “ความรู้” (ออนไลน์) 2563 (สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <https://th.wikipedia.org/>

สวัสดิ พุ่มภักดี (2537 : 4). “การทำบัญชี” หนังสือการบัญชีชั้นกลาง 2 (สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2563).

สุนันทา เลहनันท์ (2542). “องค์ประกอบของการจัดการความรู้” (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2563).

เสรี พงศ์พิศ, วิจิต นันทสุวรรณ และ จำนงค์ แรกพินิจ (2544). “แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน”.(ออนไลน์). 2563. (สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2563). สืบค้นจาก : <http://www.research-system.siam.edu/>

(Pride, Hughes and Kapoor. 1996 : 534). “การบัญชี (Accounting)” (ออนไลน์) 2563. สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2563) สืบค้นจาก : <https://sites.google.com/>

Oakley (1989) “การมีส่วนร่วมของชุมชน” (ออนไลน์) 2563. (สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2563) สืบค้นจาก : http://digital_collect.lib.buu.ac.th/

